

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ

Αριθ. Πρωτ. 713

Λαμία, 13^η Μαΐου 2020

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

(υπ' αριθμ. 5/713/13.5.2020)

Ο Μητροπολίτης Φθιώτιδος Συμεών

Πρὸς ἅπαντα τὸν Ἱερόν Κλήρον,
καί τὸν Εὐσεβῆ Λαό
τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱεραῖς Μητροπόλεως

Πολυφίλητοι μὲ ἄγιοι Πατέρες
Παισιολογιώτατοι ἄγιοι Καθηγούμενοι
σοσιώτατες Γερόντισσες
Ἐυλεῖτοι Λαϊκοὶ μὲ ἀνεργάτες
Πολυαγαπῶντοι ἀδελφοὶ ἐν Χριστῷ

ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ!

Σᾶς διαβιβάζω συνημμένως τὴν ὑπ' αριθμ. 3021 Ἐγκύκλιο τῆς Ἱεραῖς
Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (Αριθμ. Πρωτ. 2058/869/13.5.2020)
μετά τῶν συνημμένων σὲ αὐτήν:

- 1) Τῆς Ἐπιμνημόσυνης Δεήσεως, τὴν ὁποία θὰ τελέσετε μετὰ τὸ πέρασ
τῆς Θείας Λειτουργίας τὴν Κυριακὴ 17 Μαΐου 2020.
- 2) Τὴν νέα Κοινὴ Ὑπουργικὴ Ἀπόφαση (Αριθμ.Δ1α/ΓΠ.οικ 29519) σχετικὰ
μέ τὴν «Ἐπιβολὴ προσωρινῶν μέτρων στοὺς θρησκευτικούς χώρους λα-
τρείας γιὰ τὴν προστασίας τῆς δημοσίας υγείας ἔναντι τοῦ Κορωνοϊοῦ covid-

19, γιά τὸ χρονικὸ διάστημα ἀπὸ 17.5.2020 ἕως καὶ 5.6.2020», γιά νὰ ἔχετε γνώση.

3) Τὸ ἔντυπο, πού μᾶς ἀπέστειλε βοηθητικὰ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος (κυρίως γιά τὴν πληροφόρηση τῶν πιστῶν μὲ κάθε πρόσφορο τρόπο) σχετικά μέ τὰ μέτρα ὑγιεινῆς καὶ προστασίας γιά τὴν Λειτουργία τῶν Ἱερῶν Ναῶν, κατὰ τὸ χρονικὸ διάστημα 17 Μαΐου - 5 Ἰουνίου 2020, λόγω τῆς Πανδημίας τοῦ Κορωνοϊοῦ covid-19, τὸ ὁποῖο καλὸ εἶναι νὰ τὸ ἀναρτήσετε καὶ στὸν πίνακα ἀνακοινώσεων τῶν Ναῶν σας.

Ἀγαπητοὶ μου Ἀδελφοί, παρακαλῶ μέ πολλὴ ἀγάπη τὴν προσοχή σας.

Τὴν Ἐγκύκλιο 3021 τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ ὅλο τὸ ὑλικό, πού σᾶς ἀποστέλλω, ἔχετε τὴν ἐντολή:

1. Νὰ μελετήσετε προσεκτικὰ.
2. Νὰ συγκαλέσετε σὲ ἔκτακτη συνεδρίαση τὰ διοικητικὰ ὄργανα τῶν ἐκκλησιαστικῶν νομικῶν προσώπων, γιά τὰ ὁποῖα εἶστε ὑπεύθυνοι, δηλαδή τὰ Ἐκκλησιαστικὰ Συμβούλια καὶ Ἡγουμενοσυμβούλια, γιά νὰ κοινοποιήσετε τὸ σχετικὸ ὑλικό, νὰ λάβουν γνώση οἱ ἄμεσοι συνεργάτες σας καὶ νὰ προβεῖτε σὲ ὅλες τὶς ἀναγκαῖες ἐνέργειες μέ βάση τὶς ιδιαιτερότητες τῶν Ναῶν σας (μέγεθος Ναοῦ, ὑπαρξὴ αὐλείου χώρου, μεγαφωνικὴ ἐγκατάσταση κλπ.).
3. Νὰ ἐφαρμόσετε χωρὶς καμία παρέκκλιση ὅσα προβλέπονται στὴν παροῦσα Ἐγκύκλιο τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ ὅσα εἰδικότερα ἔχει ἀποφασίσει ἡ Μητρόπολή μας γιά δική σας διευκόλυνση καὶ κυρίως γιά

τὴν καλύτερη ἐξυπηρέτηση τῶν πιστῶν μας, τοῦ εὐλογημένου ποιμνίου μας.

ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ ΜΕΤΡΑ γιὰ τὴν Ἱερὰ Μητρόπολη Φθιώτιδος:

ἀπὸ 17 Μαΐου ἕως 5 Ἰουνίου 2020.

1. Οἱ Ἱεροὶ Ναοὶ νὰ εἶναι ἀνοικτοὶ γιὰ τοὺς πιστοὺς ὅσο τὸ δυνατὸν περισσότερες ὥρες κατὰ τὴν διάρκεια τῆς ἡμέρας τηρουμένων τῶν σχετικῶν μέτρων, πού ἰσχύουν γιὰ τὴν ἀτομικὴ προσέλευση.

2. Ἡ **Θεία Λειτουργία** κατὰ τὶς τρεῖς Κυριακὲς 17, 24, καὶ 31 Μαΐου, κατὰ τὴν ἑορτὴ τῶν Ἁγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης στὶς 21 Μαΐου, στὴν ἑορτὴ τῆς Ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα (καὶ Μνήμη Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Ρώσου) στὶς 27 Μαΐου καὶ στὴν ἑορτὴ τῆς Ἀναλήψεως στὶς 28 Μαΐου **θὰ ἀρχίζει στὶς 8:00 π.μ.**

Ἡ ἀκολουθία τοῦ Ὁρθρου θὰ τελεῖται τὴν προηγούμενη μέρα τὸ βράδυ μαζί μέ τὸν Ἑσπερινό.

3. Στούς παρακάτω Ἱεροὺς Ναοὺς:

α') Ἱερὸς Μητροπολιτικὸς Ναὸς Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Λαμίας

β') Ἱερὸς Ναὸς Ἁγίου Ἀθανασίου Γαλανέικων Λαμίας

γ') Ἱερὸς Ναὸς Ἁγίας Βαρβάρας Λαμίας

δ') Ἱερὸς Ναὸς Ἁγίου Γεωργίου Καλυβίων Λαμίας

ε') Ἱερὸς Ναὸς Δημητρίου Λαμίας

στ') Ἱερὸς Ναὸς Ἁγίας Παρασκευῆς Νέας Ἀμπλιανῆς Λαμίας

τὶς τρεῖς Κυριακὲς 17, 24 καὶ 31 Μαΐου θὰ τελεσθεῖ καὶ **δεύτερη Θεία Λειτουργία στὶς 10:00 π.μ..**

4. Τις υπόλοιπες ημέρες έως 5/6, σὲ καθημερινή βάση θὰ τελεῖται ἡ **Θεία Λειτουργία** στοὺς ἐξῆς Ναοὺς τῆς Μητροπόλεώς μας κατὰ τὸ παρακάτω πρόγραμμα:

ΠΟΛΗ ΛΑΜΙΑΣ

- Ἱ. Μητροπολιτικὸς Ναός: στὶς **6:30 π.μ.**
- Ἱ. Ν. Ἁγίου Ἀθανασίου: στὶς **9:00 μ.μ. (ἀγρυπνία)**
- Ἱ. Ν. Ἁγίας Βαρβάρας: στὶς **8:00 π.μ.**

ΑΤΑΛΑΝΤΗ

- Ἱ. Ν. Ἁγίων Θεοδώρων: στὶς **7:30 π.μ.**

ΣΤΥΛΙΔΑ

- Ἱ. Ν. Ἁγίου Ἀθανασίου: στὶς **7:30 π.μ.**

ΑΜΦΙΚΛΕΙΑ

- Ἱ. Ν. Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου: στὶς **7:30 π.μ.**

ΜΑΛΕΣΣΙΝΑ

- Ἱ. Ν. Ἁγίου Κωνσταντίνου: στὶς **7:30 π.μ.**

ΔΟΜΟΚΟΣ

- Ἱ. Ν. Ἁγίας Παρασκευῆς: στὶς **7:30 π.μ.**

ΚΑΜΕΝΑ ΒΟΥΡΛΑ

- Ἱ. Ν. Ἁγίου Παντελεήμονος: στὶς **7:30 π.μ.**

ΣΠΕΡΧΕΙΑΔΑ

- Ἱ. Ν. Ἁγίου Νικολάου: στὶς **7:30 π.μ.**

5. Στὶς Ἱερὲς Μονὲς δίνεται ἡ δυνατότητα νὰ ρυθμίζουν οἱ Ἅγιοι Καθηγούμενοι καὶ οἱ Ἅγιες Γερόντισσες τὸ λειτουργικὸ πρόγραμμα μὲ βάση τὸ τυπικὸ τῆς κάθε Μονῆς.

6. Εἰδικότερα γιὰ τὴν **ἐορτὴ τῆς Ἀποδόσεως τοῦ Πάσχα**, ὅσοι Ἱεροὶ Ναοὶ τὸ ἐπιθυμοῦν, δύνανται νὰ τελέσουν τὴν **Θεία Λειτουργία**, ἀντὶ τὸ πρῶν στὶς 27 Μαΐου, τὸ βράδυ **τῆς 26^{ης} Μαΐου** μὲ **σύντομη Ἀγρυπνία** κατὰ τὸ ἐξῆς πρόγραμμα:

- **21:00 μ.μ.** Τελετή τῆς Ἀναστάσεως, ὅπως τὸ βράδυ τοῦ Μεγάλου Σαββάτου (νύχτα τοῦ Πάσχα), ἀρχομένης μέ τὸ «Δεῦτε Λάβετε Φῶς» - Ἀνάγνωση τοῦ Ἱεροῦ Εὐαγγελίου «Διαγενομένου τοῦ Σαββάτου» - Ἀνάγνωση Ἐγκυκλίου Ἁγίου Πάσχα καὶ Χριστὸς Ἀνέστη (Δέκα φορὲς μετὰ τῶν στίχων).

- **21:30 μ.μ.** Τελευταία Ἀναστάσιμη Θεία Λειτουργία, ὅπως τῆ Νύχτα τῆς Ἀναστάσεως.

7. Συνιστοῦμε τὴν τοποθέτηση προσκυνηταρίου, κεριῶν καὶ παγκαρίου σὲ χῶρο ἐκτός τοῦ Ναοῦ (στὴν εἴσοδο κατὰ προτίμηση) πρὸς διευκόλυνση τῆς προσκύνησης τῶν πιστῶν, ἰδίως κατὰ τὶς ὥρες τελέσεως τῶν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν.

8. Παρακαλοῦμε πολὺ νὰ ἀξιοποιηθοῦν οἱ αὐλαιοὶ χῶροι τῶν Ἱερῶν Ναῶν καὶ τῶν Ἱερῶν Μονῶν γιὰ τὴν διευκόλυνση τῶν πιστῶν.

9. Συνιστοῦμε ἢ διανομὴ τοῦ ἀντιδώρου νὰ γίνεταὶ στὴν ἔξοδο τοῦ Ναοῦ (ἂν ὑπάρχει πλαϊνὴ πόρτα, νὰ προτιμᾶται αὐτὴ πρὸς διευκόλυνση τῶν πιστῶν).

10. Συνιστοῦμε στοὺς πιστοὺς Χριστιανοὺς νὰ ἐπικοινωνοῦν τηλεφωνικὰ ἔγκαιρα μέ τοὺς Ἱεροὺς Ναοὺς καὶ μέ τὸν Ἱερέα προσωπικά, γιὰ νὰ δίνουν τὰ στοιχεῖα ἐπικοινωνίας τους καὶ νὰ ἔχουν μιὰ συνεννόηση σχετικὰ μέ τὸ ὠράριο λειτουργίας καὶ ὅλα τὰ συναφῆ θέματα πρὸς καλύτερη διευκόλυνσή τους.

11. Γιὰ τοὺς Ἱεροὺς Ναοὺς

- Ἁγ. Κωνσταντίνου Νέας Μαγνησίας Λαμίας

- Ἄγ. Κωνσταντίνου Ἀγίου Κωνσταντίνου Λοκρίδος

- Ἄγ. Κωνσταντίνου Μαλεσσίνας

θὰ ἰσχύσει τὸ ἀκόλουθο **ΕΙΔΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΑΝΗΓΥΡΕΩΣ ΑΓΙΩΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΚΑΙ ΕΛΕΝΗΣ**

ΤΕΤΑΡΤΗ 20 ΜΑΪΟΥ

α) Ἀκολουθία Ἑσπερινοῦ μετ' ἄρτοκλασίας στὶς 5:30 μ.μ.

β) Δεύτερη Ἀκολουθία Ἑσπερινοῦ μετ' ἄρτοκλασίας, στὶς 7:00 μ.μ.

γ) Ἀκολουθία Ὁρθρου στὶς 8:00 μ.μ.

δ) Βραδυνή Θεία Λειτουργία στὶς 10:00 μ.μ.

ΠΕΜΠΤΗ 21 ΜΑΪΟΥ

α) Θεία Λειτουργία στὶς 8:00 π.μ.

β) Δεύτερη Θεία Λειτουργία στὶς 10:00 π.μ.

γ) Ἱερὰ Παράκληση στοὺς Ἁγίους στὶς 5:00 μ.μ.

Λιτάνευση τῆς Ἱερᾶς Εἰκόνας δὲν θὰ πραγματοποιηθεῖ.

12. Στοὺς Ἱεροὺς Ναοὺς, στοὺς ὁποίους θὰ μεταβῶ τὴν περίοδο αὐτὴ γιὰ Ἀρχιερατικὴ Θεία Λειτουργία ἢ Ἀρχιερατικὴ Χοροστασία, κατὰ κανόνα σὲ ἀπομακρυσμένα χωρία τῆς Μητροπόλεως, πρὸς ἀποφυγὴ συνωστισμοῦ, παρακαλῶ θερμῶς νὰ προσέλθουν κατὰ προτίμηση μόνο οἱ μόνιμοι κάτοικοι τῶν χωριῶν αὐτῶν. Δὲν θὰ ἐπιτραπεῖ ἡ εἴσοδος σὲ τυχὸν προσκυνητὲς ἀπὸ ἄλλη ἐνορία ἢ ἐκτὸς Φθιώτιδος.

13. Κατὰ τὶς Κυριακὲς 17, 24 καὶ 31 Μαΐου, ὅπως καὶ ὅλες τὶς Κυριακὲς τοῦ Ἰουνίου, ὅλες οἱ Ἀρχιερατικὲς Θεῖες Λειτουργίες θὰ μεταδοθοῦν τηλεοπτικῶς σὲ ἀπευθείας δορυφορικὴ σύνδεση ἀπὸ τὸν Τηλεοπτικὸ Σταθμὸ STAR Κ.Ε. καὶ ραδιοφωνικῶς ἀπὸ τὸν Ραδιοφωνικὸ Σταθμὸ τῆς

Μητροπόλεώς μας καί ὅποιον ἄλλο Ραδιοφωνικό Σταθμὸ ἔχει δυνατότητα καί τὸ ἐπιθυμεῖ.

Εὐχαριστῶ ἀπὸ καρδιᾶς τὰ ἀνωτέρω Ραδιοτηλεοπτικὰ Μέσα, ἀλλὰ καί τὸν ἐκλεκτὸ φίλο κ. Χριστόδουλο Πρωτοπαπᾶ, Πρόεδρο τῆς Hellas Sat γιὰ τὴν δωρεὰν διάθεση στὴν Μητρόπολή μας τοῦ δορυφορικοῦ κυκλώματος μετάδοσης.

14. Ἡ Σχολὴ Βυζαντινῆς Μουσικῆς τῆς Μητροπόλεώς μας, ἡ ὁποία σὺν Θεῷ ἀπὸ τὸν Σεπτέμβριο τοῦ 2020 θὰ ἔχει μεταστεγαστεῖ σὶς σύγχρονες ἐγκαταστάσεις τοῦ Πνευματικοῦ καὶ Διοικητικοῦ Κέντρου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, θὰ ἀρχίσει, αὐτὴ καί τὰ παραρτήματά της, τὴν λειτουργία της σύμφωνα μὲ τὰ προβλεπόμενα μέτρα ἀπὸ τὴ Δευτέρα 18 Μαΐου. Τὰ μαθήματα θὰ γίνονται κατὰ κύριο λόγο μὲ τὴν παρουσία ἑνὸς μαθητοῦ. Σὲ περίπτωσι περισσότερων μαθητῶν (τὸ μέγιστο τεσσάρων) εἶναι αὐτονόητη ἡ ἀυστηρὴ τήρησι τῶν προβλεπομένων μέτρων στὴν σχετικὴ Κοινὴ Ὑπουργικὴ Ἀπόφασι. Σημειώνουμε ὅτι κατὰ τὴν παροῦσα περίοδο θὰ συμμετέχουν μαθητὲς μόνο ἀπὸ 11 χρόνων καὶ ἄνω.

15. Ὅσον ἀφορᾷ στὰ Γηροκομεῖα καὶ στὰ ἰδρύματα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως συνεχίζεται ἡ τήρησι τῶν μέτρων προστασίας καὶ ὑγιεινῆς καὶ ἡ ἀπόλυτη ἀπαγόρευσι τῶν ἐπισκεπτηρίων, ὅπως προβλέπεται ἀπὸ τὴ σχετικὴ Κοινὴ Ὑπουργικὴ Ἀπόφασι καὶ σύμφωνα μὲ τίς δικές μας συνεχεῖς προτροπὲς καὶ ὑπηρεσιακὲς κατευθύνσεις.

16. Οἱ Κατασκηνώσεις τῆς Μητροπόλεώς μας δὲν θὰ λειτουργήσουν τὸ φετινὸ καλοκαίρι γιὰ λόγους προφύλαξης τῶν παιδιῶν ἀπὸ τὴν

πανδημία, αλλά και για να πραγματοποιηθούν εργασίες αναβάθμισης των εγκαταστάσεών τους.

17. Για τόν καλύτερο συντονισμό και οργάνωση τῆς ἐπιστροφῆς τῆς τοπικῆς μας Ἐκκλησίας στήν κανονικότητα θὰ πραγματοποιηθοῦν ὑπό τὴν προεδρία μου οἱ παρακάτω περιφερειακὲς εἰδικὲς συνάξεις:

1) Παρασκευὴ 15/5/2020, στίς 10:00 π.μ. τῶν Προέδρων τῶν Ἐνοριακῶν Φιλοπτώχων Ταμείων καί τῶν Ἀρχιερατικῶν Ἐπιτροπῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως στό Ἀμφιθέατρο τοῦ Πνευματικοῦ καὶ Διοικητικοῦ Κέντρου τῆς Μητροπόλεως.

2) Παρασκευὴ 15/5/2020 12:30 μ.μ. Ὅλων τῶν Ἱερέων καί τῶν Νεωκόρων τῶν Ναῶν τῆς Ἀρχιερατικῆς Περιφέρειας Λαμίας στό Ἀμφιθέατρο τοῦ Πνευματικοῦ καὶ Διοικητικοῦ Κέντρου τῆς Μητροπόλεως.

3) Τρίτη 19/5/2020 στίς 18:30 μ.μ. Σύναξη ΣΤ' Ἀρχιερατικῆς Περιφέρειας Ἀταλάντης, στήν Ἀταλάντη.

4) Πέμπτη 21/5/2020 στίς 18:30 μ.μ. Σύναξη Ζ' Ἀρχιερατικῆς Περιφέρειας Ὀπουντίων καὶ Μαλεσίνης, στή Μαλεσίνα.

5) Παρασκευὴ 22/5/2020 στίς 18:30 μ.μ. Σύναξη Η' Ἀρχιερατικῆς Περιφέρειας Δομοκοῦ καὶ Ξυνιάδος, στό Δομοκό.

6) Δευτέρα 25/5/2020 στίς 18:30 μ.μ. Σύναξη Δ' Ἀρχιερατικῆς Περιφέρειας Λιανοκλαδίου, στό Λιανοκλάδι.

7) Τετάρτη 27/5/2020 στίς 18:30 μ.μ. Σύναξη Θ' Ἀρχιερατικῆς Περιφέρειας Θαυμακοῦ καὶ Νέου Μοναστηρίου, στοὺς Βελεσιῶτες.

- 8) Πέμπτη 28/5/2020 στις 18:30 μ.μ. Σύναξη I' Αρχιερατικής Περιφέρειας Μενδενίτσης και Καμένων Βούρλων, στο Πνευματικό Κέντρο Καμένων Βούρλων.
- 9) Παρασκευή 29/5/2020 στις 18:30 μ.μ. Σύναξη ΙΑ' Αρχιερατικής Περιφέρειας Μακρακώμης και Τυμφρηστοῦ, στο Καστρί.
- 10) Δευτέρα 1/6/2020 στις 18:30 μ.μ. Σύναξη ΙΒ' Αρχιερατικής Περιφέρειας Σπερχειάδος και Γαρδικίου στη Λευκάδα Σπερχειάδος.
- 11) Τρίτη 2/6/2020 στις 18:30 μ.μ. Σύναξη ΙΓ' Αρχιερατικής Περιφέρειας Στυλίδος στο Πνευματικό Κέντρο του Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίας Αἰκατερίνης Ἀχινού.
- 12) Τετάρτη 3/6/2020 στις 18:30 μ.μ. Σύναξη ΙΔ' Αρχιερατικής Περιφέρειας Πελασγίας στην Πελασγία.
- 13) Σύναξη τῶν Ἀγίων Καθηγουμένων καὶ τῶν Ἀγίων Γεροντισσῶν μετὰ τῶν Μοναστικῶν Ἀδελφοτήτων αὐτῶν τὴν Κυριακὴ 31 Μαΐου καὶ ὥρα 5:00 μ.μ στὴν Ἱερὰ Μονὴ Ἀγίου Γεωργίου Στυλίδος.

Ἀγαπητοὶ μου ἐν Χριστῷ Ἀδελφοί!

Γιὰ μία ἀκόμη φορὰ θέλω νὰ σᾶς εὐχαριστήσω μέσα ἀπὸ τὴν καρδιά μου γιὰ τὴν ὑπευθυνότητα, τὴν συνέπεια, τὸ ἐκκλησιαστικὸ σας ἦθος, τὴν ὑπακοή καὶ ἐμπιστοσύνη σας στὴν Ἐκκλησία μας καὶ κυρίως γιὰ τὴν ὑπομονὴ καὶ καρτερία, ποὺ δείξατε ὅλο αὐτὸ τὸ δύσκολο χρονικὸ διάστημα.

Στὶς μεταξύ μας συναντήσεις τὸ προσεχὲς διάστημα θὰ ἀξιολογοῦμε μαζί τὴν ἐφαρμογὴ τῶν μέτρων καὶ ὅλες τὶς ἄλλες ποιμαντικὲς τους προεκτάσεις καὶ θὰ προβοῦμε σὲ ὅσες ἀπαραίτητες διορθώσεις, ἀλλαγές ἢ νέες ρυθμίσεις κριθοῦν ἀπαραίτητες.

Είμαι άνοιχτός σέ όποιαδήποτε δική σας πρόταση για κάθε ειδική περίπτωση. Το τηλέφωνό μου και ό ίδιος προσωπικά, νύχτα μέρα, στην διάθεσή σας.

Καλή δύναμη και καλή έπιτυχία.

Μέ πατρική άγάπη και πολλές αναστάσιμες εύχες

Ο ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ

Φθιώτιδος Συμεών

† ό Φθιώτιδος Συμεών

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

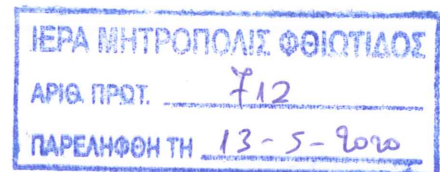
Δ/νσις : Ἰωάννου Γενναδίου 14 - 115 21, Ἀθήναι
Τηλ. 210-72.72.204, Fax 210-72.72.210, e-mail: contact@ecclesia.gr

Πρωτ. 2058
Αριθ.
Διεκπ. 869

Ἀθήνησι τῇ 13^ῃ Μαΐου 2020

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 3021

Πρός
τούς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτας
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος
Εἰς τὰς Ἐδρας αὐτῶν

ΘΕΜΑ: «Ἀποφάσεις τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς 12.5.2020
ὡς πρὸς τὴν λειτουργίαν τῶν Ἱερῶν Ναῶν κατὰ τὸ χρονικὸν
διάστημα ἀπὸ 17^{ῃς} Μαΐου ἕως 5^{ῃς} Ἰουνίου ἐ.ἔ.»

Σεβασμιώτατε ἐν Χριστῷ ἀδελφέ,
ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΓΧΤΗ !

Συνοδικῇ Ἀποφάσει, ληφθεῖση ἐν τῇ Συνεδρία τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς 12^{ῃς} μηνός Μαΐου ἐ.ἔ., γνωρίζομεν ὑμῖν ὅτι ἡ Ἱερά Σύνοδος, ἐν τῇ ῥηθείῃ Συνεδρία Αὐτῆς, ἐν ὄψει τῆς συμμετοχῆς τῶν πιστῶν εἰς τὰς Θείας Λειτουργίας καὶ τὰς Ἱεράς Ἀκολουθίας ἐντός τῶν Ἱερῶν Ναῶν ἀπὸ τῆς προσεχοῦς Κυριακῆς 17^{ῃς} Μαΐου 2020, ἀπεφάσισεν ὅπως καθορίσῃ τὰς ἀπαραιτήτους προϋποθέσεις διὰ τὴν ἀποφυγὴν τοῦ συνωστισμοῦ τῶν πιστῶν καὶ πιθανῆς ἐξαπλώσεως τῆς πανδημίας τοῦ κορωνοϊοῦ Covid-19, αἵτινες θὰ ἰσχύσουν ἀπὸ 17^{ῃς} Μαΐου ἕως 5^{ῃς} Ἰουνίου ἐ.ἔ., ὡς ἐξῆς:

1) Κατὰ τὴν εἴσοδον εἰς τὸν Ἱερόν Ναόν δέον ὅπως ἐφαρμόζηται, τῇ ἐπιτηρήσει εἰδικῶς ἐξουσιοδοτηθέντος ἐπὶ τούτῳ

13.5.2020
Ἰωάννης Φ. Κηρύκος
Φ.Φ.Φ.

προσώπου, ἢ τήρησις τῆς ἀποστάσεως τοῦ ἑνός καί ἡμίσεος (1,5) μέτρου τοῦλάχιστον μεταξύ τῶν πιστῶν. Εἰς περίπτωσιν δέ καθ' ἣν ἡ ἐπιφάνεια τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ (ἐξαιρουμένων τῶν βοηθητικῶν χώρων) ὑπερβαίνει τὰ πεντακόσια (500) τ.μ., ὁ μέγιστος ἀριθμός παρευρισκομένων ἐκ τοῦ νόμου ὀρίζεται εἰς τὰ πεντήκοντα (50) πρόσωπα.

2) Ἐπί τῷ σκοπῷ τῆς ἐξυπηρετήσεως τῶν πιστῶν κρίνεται ἀναγκαῖον ὅπως ἀναρτηθοῦν εἰς τοὺς πίνακας ἀνακοινώσεων τῶν Ἱερῶν Ναῶν ἢ καί εἰς τὰς ὑφισταμένας ἰστοσελίδας των: α) τό ὠράριον τελέσεως τῶν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν, β) τό ὠράριον κατὰ τό ὁποῖον ὁ Ἱερός Ναός θά παραμένῃ ἀνοικτός διὰ τήν προσέλευσιν τῶν πιστῶν καί γ) ὁ συνολικός ἀριθμός τῶν πιστῶν, οἵτινες δύνανται ἵνα παρευρίσκωνται ταῦτοχρόνως ἐντός τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, συμφώνως πρὸς τὰς ἀνωτέρω ὑγειονομικὰς ὑποδείξεις.

3) Τό ἀρμοδίως ἐξουσιοδοτηθέν πρόσωπον διὰ τόν ἔλεγχον τῆς ἀναμονῆς εἰς τὰς εἰσόδους τῶν Ἱερῶν Ναῶν συνιστᾶται ἵνα φέρῃ τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπόμενα μέτρα προστασίας (μάσκα, γάντια κ.λπ.). Ἐφόσον παρέχεται ἡ δυνατότης, προτείνεται ἡ χρῆσις διαφορετικῶν θυρῶν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ διὰ τήν ἀσφαλεστέραν εἴσοδον καί ἐξοδον τῶν πιστῶν. Ἐπιπροσθέτως, ἀπαιτεῖται ἡ τοποθέτησις ειδικῶν ἀπορριματοδοχείων εἰς τὰς ἐξόδους τῶν Ἱερῶν Ναῶν διὰ τήν ἄμεσον ἀπόρριψιν τοῦ χρησιμοποιηθέντος ἐξοπλισμοῦ ὑγιεινῆς.

4) Εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν ὁ ἀριθμός τῶν προσελθόντων ὑπερβαίνει τόν ἐπιτρεπόμενον διὰ τοὺς εἰσερχομένους εἰς τοὺς Ἱερούς Ναούς, οὗτοι δύνανται ὅπως παραμένωσιν ἐν τῷ προαυλίῳ χώρῳ, προσευχόμενοι καί τηροῦντες τήν ἐνδεδειγμένην ἀπόστασιν τοῦ ἑνός καί ἡμίσεος (1,5) μέτρου μεταξύ των, καθὼς θά ἔχουν τεθῆ εἰς λειτουργίαν τὰ ἐξωτερικὰ μεγάφωνα τῶν Ἱερῶν Ναῶν, κατὰ τὰς ἐκ τῆς κειμένης νομοθεσίας ἐπιτρεπομένας ὥρας καί εἰς τό προβλεπόμενον ἐπίπεδον ἐκπομπῆς ἤχου.

5) Ἐάν ὑφίστανται πλείονες τοῦ ἑνός Ἐφημέριοι εἰς τινὰς Ἱερούς Ναούς, συνιστᾶται ἡ τέλεσις περισσοτέρων Θείων Λειτουργιῶν κατὰ τήν αὐτὴν ἡμέραν, συμφώνως τῇ ἐκκλησιαστικῇ συνηθείᾳ καί πρακτικῇ, τόσον κατὰ τήν Κυριακὴν, ὅσον καί

κατά τὰς μεγάλας Ἑορτάς. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, δύνανται οἱ κατά τόπους Σεβασμιώτατοι Μητροπολίται νά ἐπιτρέψωσι, κατά τήν ποιμαντικήν Αὐτῶν κρίσιν, τήν τέλεσιν τῆς Ἀκολουθίας τοῦ Ὁρθροῦ ἀφ' ἑσπέρας, μετὰ τήν Ἀκολουθίαν τοῦ Ἑσπερινοῦ. Αἱ Ἀγρυπνίαι θά τελῶνται κατά τὰ καθιερωμένα, ἀναφορικῶς δέ πρός τὰς κωδονοκρουσίας, δέον ὅπως τελῶνται κατά τόν συνήθη τρόπον.

6) Ἡ Ἱερά Σύνοδος προτρέπει τοὺς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτας ἵνα συστήσωσι τήν συχνήν τέλεσιν Θείων Λειτουργιῶν καί κατά τὰς ἐργασίμους ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος, ἐπὶ τῷ τέλει τῆς διευκολύνσεως τῶν ἐργαζομένων πιστῶν, ἀλλά καί τῆς συμμετοχῆς των εἰς ἐλάσσοнос προσελεύσεως λειτουργικῆς Συνάξεως.

7) Ὅσοι ἐκ τῶν πιστῶν ἀνήκουσιν εἰς ὑγειονομικῶς εὐπαθεῖς ομάδας (ἡλικιωμένοι, ἀσθενεῖς πάσχοντες ἐξ ἀναπνευστικῶν προβλημάτων ἢ σακχαρώδους διαβήτου ἢ καρδιαγγειακῶν νοσημάτων, ἀνοσοκατεσταλμένοι) παρακαλοῦνται ἵνα ἀποφεύγουν τήν ἔξοδον ἐκ τῆς οἰκίας αὐτῶν, χάριν τῆς προστασίας τῆς ὑγείας των. Ἐάν δέ ἐπιθυμοῦν τήν κατ' οἶκον ἐξυπηρέτησιν τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀναγκῶν των, καί κυρίως τήν Θεῖαν Μετάληψιν τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων, δύνανται οἱ Ἱερεῖς, λαμβάνοντες τὰ ἀπαραίτητα μέτρα προφυλάξεως, νά ἐπιτελοῦν τό ἀδιάπτωτον ποιμαντικόν των καθῆκον.

8) Θεωρεῖται ἀναγκαία ἢ μέριμνα διὰ τήν τοποθέτησιν ἀντισηπτικῶν/ἀπολυμαντικῶν εἰς τὰς εἰσόδους τῶν Ἱερῶν Ναῶν, διὰ τήν ὑποχρεωτικήν δι' ἅπαντας τοὺς εἰσερχομένους ἀπολύμανσιν τῶν χειρῶν, ὡς καί ἡ τοποθέτησις εἰς ἐμφανές σημεῖον τοῦ προβλεπομένου ἀναγκαίου ἐξοπλισμοῦ ὑγιεινῆς (χαρτομάνδηλα, χάρτιναι πετσέται κ.λπ.).

9) Ὅσάκις παρέχεται ἡ δυνατότης διευθετήσεως τοῦ χώρου ἐκάστου Ἱεροῦ Ναοῦ ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς παρουσίας τῶν πιστῶν συμφῶνως πρός τήν ὡς ἄνω ἀναλογίαν (ἐν πρόσωπον ἀνά δέκα (10) τ.μ. ἐπιφανείας καί μέ ἐλαχίστην ἀπόστασιν ἑνός καί ἡμίσεος (1,5) μέτρου μεταξύ των), δέον ὅπως διατηρῶνται ἐντός τῶν Ἱερῶν Ναῶν μόνον τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς προσερχομένους καθίσματα, τιθέμενα κατά τὰς προσηκούσας μετὰ τῶν ἀποστάσεων. Πρός τόν σκοπόν αὐτόν θά διευκολύνῃ ἡ

ἀπόσυρσις τῶν περισσευόντων καθισμάτων ἐκτός τῶν Ἱερῶν Ναῶν.

10) Ὁ φυσικός ἐξαερισμός τῶν Ἱερῶν Ναῶν, ἐνόσω παραμένουν ἀνοικτοί, εἶναι ὑποχρεωτικός. Εἰς περίπτωσιν χρήσεως τεχνητοῦ κλιματισμοῦ, ἐνδείκνυται ἡ ἄμεσος μέριμνα διὰ τόν καθαρισμόν τῶν φίλτρων αὐτοῦ, καθὼς καί ἡ ἐξασφάλισις ταύτοχρόνου φυσικοῦ ἐξαερισμοῦ τοῦ ἱεροῦ χώρου ἐκ τῶν θυρῶν καί τῶν παραθύρων αὐτοῦ, κατὰ τήν διάρκειαν τῆς τυχόν λειτουργίας του.

11) Καθίσταται ἀδήριτος καί ἀπόλυτος ἡ ἀνάγκη διὰ τήν συχνήν καί σχολαστικήν καθαριότητα, καί διὰ τήν τακτικήν ἀπολύμανσιν δι' ἀντισηπτικοῦ διαλύματος τῶν σημείων καί τῶν ἐπιφανειῶν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ ὅπου παρατηρεῖται συχνή πρόσβασις τῶν πιστῶν.

12) Κατὰ τήν διάρκειαν τῆς παραμονῆς των εἰς τόν Ἱερόν Ναόν, οἱ πιστοί, μέ προσωπικήν των εὐθύνην καί μέριμναν, συνιστᾶται ἵνα φέρουν προστατευτικήν μάσκαν, τήν ὁποίαν ἀσφαλῶς θά ἀφαιροῦν προσερχόμενοι εἰς τήν Θείαν Μετάληψιν. Ἐάν δέ πιστός τις, ἐνόσω παραμένει ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ, παρουσιάσῃ συμπτώματα ἀσθενείας, ἐπιβάλλεται ὅπως ληφθῇ μέριμνα διὰ τήν ἄμεσον καί ἀσφαλῆ ἀπομάκρυνσίν του ἢ, ἐφόσον τοῦτο δέν εἶναι δυνατόν, διὰ τήν ἀσφαλῆ μετακίνησίν του εἰς εἰδικόν χῶρον, πρὸς ἀποφυγὴν ἐπαφῆς μεθ' ἑτέρων προσώπων. Πρὸς ἀντιμετώπισιν τοιούτων φαινομένων, κρίνεται ὑποχρεωτική ἡ πρόβλεψις διὰ τήν ὑπαρξίν καταλλήλου χώρου (π.χ. γραφεῖον, χῶρος εἰς τό πνευματικόν κέντρον κ.λπ.) μέ ἐπαρκῆ ἐξαερισμόν, ὅπου θά ὑπάρχουν μάσκαί, χαρτομάνδηλα, πλαστική σακούλα διὰ τήν ἀπόρριψιν αὐτῶν, καί ἀντισηπτικόν διάλυμα χειρῶν.

13) Κατὰ τήν προσέλευσιν εἰς τήν Θείαν Μετάληψιν ἀπαιτεῖται ἵνα τηρῶνται μετ' ἀκριβείας αἱ προβλεπόμεναι ἀποστάσεις μεταξύ τῶν πιστῶν. Ἐπίσης, κατὰ τήν διανομήν τοῦ ἀντιδῶρου, τοῦ ἄρτου, τῶν κολλύβων καί ἄλλων εὐλογιῶν, πέραν τῆς τηρήσεως τῶν ἀναλόγων ἀποστάσεων, κρίνεται ἀναγκαῖα ἡ τήρησις τῶν σχετικῶν ὑγειονομικῶν προφυλάξεων.

14) Ἐπαναβεβαιοῦνται αἱ ἀπό 16^{ης} Μαρτίου καί 1^{ης} Ἀπριλίου 2020 Ἀποφάσεις τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου, ὡς πρὸς τήν

λιτήν τέλεσιν τῶν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν, συμφώνως πρὸς τό ἦθος καί τήν παράδοσιν τῆς Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας. Τό αὐτό ἰσχύει καί διὰ τὰς μεγάλας Πανηγύρεις τῆς περιόδου αὐτῆς, αἱ ὁποῖαι θά πρέπει νά διακρίνονται διὰ τήν μετά σεμνότητος τέλεσιν των ὑπό μόνου τοῦ οἰκείου Ἀρχιερέως. Αἱ Λιτανεῖαι καί αἱ μεταφοραὶ Ἱερῶν Εἰκόνων καί Ἱερῶν Λειψάνων πρὸς προσκύνησιν ἀναστέλλονται προσωρινῶς μέχρι τῆς 5^{ης} Ἰουνίου ἐ.ἔ.

15) Ὅσον ἀφορᾷ εἰς τήν τέλεσιν τῶν Ἱερῶν Μυστηρίων τοῦ Γάμου καί τῆς Βαπτίσεως καί τῶν Ἑξοδίων Ἀκολουθιῶν, ἰσχύουν ἅπαντα τὰ ἀνωτέρω προβλεπόμενα σχετικῶς πρὸς τήν προσέλευσιν τῶν πιστῶν, ἐνῶ τὰ Ἱερά Μυστήρια θά τελῶνται ἐντός τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, συμφώνως πρὸς προγενεστέραν Συνοδικήν Ἀπόφασιν. Ἀναφορικῶς δέ πρὸς τοὺς στολισμούς τῶν Ἱερῶν Ναῶν, θεωρεῖται ἀπαραίτητος ἡ προτίμησις τῆς λιτότητος καί τῆς ἀπλότητος.

16) Ἐπιτρέπεται ἡ ἀναμετάδοσις τῶν Ἱερῶν Ἀκολουθιῶν μέσῳ τῶν ῥαδιοφωνικῶν σταθμῶν, «κατ' οἰκονομίαν» διὰ τοὺς ἔχοντας ἀνάγκην. Ὡς πρὸς τὰς τηλεοπτικὰς ἀναμεταδόσεις, ἐπιτρέπονται μόνον μέσῳ τῶν Ἐθνικῶν καί Περιφερειακῶν Τηλεοπτικῶν Δικτύων καί τῶν Σταθμῶν ἀμιγοῦς Ἐκκλησιαστικοῦ Προγράμματος τῆς τηλεψίας ἢ καί τοῦ διαδικτύου, ἀλλὰ ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς χρήσεως μόνον ἕως δύο τηλεοπτικῶν καμερῶν (ἐξαιρεῖται ὁ Μητροπολιτικός Ἱερός Ναός Ἀθηνῶν, λόγῳ τῆς ἀναμεταδόσεως ὑπὸ τῆς Δημοσίας Τηλεοράσεως) καί τοῦτο ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς ἀποφυγῆς τῆς παρουσίας προσώπων ἐπὶ πλέον τῶν ἐπιτρεπομένων, ἐντός τῶν Ἱερῶν Ναῶν. Δέν ἐπιτρέπεται ἡ χρῆσις τηλεοπτικῶν καμερῶν ἢ καί φωτογραφικῶν στιγμιοτύπων ἐντός τοῦ Ἱεροῦ Βήματος. Καθίσταται αὐτονόητον ὅτι διὰ τήν ἀναμετάδοσιν ἢ καί φωτογράφησιν ἐντός τῶν Ἱερῶν Ναῶν καί τῶν Ἱερῶν Μονῶν, ἐκ μέρους ἐπαγγελματιῶν ἢ ιδιωτῶν, δέον ὅπως ἔχη ἐξασφαλισθῆ ἢ ἐκ τῶν προτέρων ἄδεια τῆς οἰκείας Ἱερᾶς Μητροπόλεως, τῇ εὐθύνῃ τῶν κατὰ τόπους Ἐκκλησιαστικῶν Συμβουλίων καί Ἡγουμενοσυμβουλίων, καί ὅπως τηρῶνται ἐπακριβῶς ὅλαι αἱ περί προσωπικῶν δεδομένων προβλέψεις τοῦ νόμου, κυρίως δέ ὡς πρὸς τήν προβολήν τῶν προσώπων τῶν πιστῶν καί ἰδίως τῶν μικρῶν παιδιῶν, ἢ ὁποῖα δέν

ἐπιτρέπεται ἄνευ τῆς κατά νόμον συναινέσεως. Εἰς τὰ Ἱερά Μυστήρια τοῦ Γάμου καί τῆς Βαπτίσεως θεωρεῖται αὐτονόητος ἡ δυνατότης παροχῆς ἀδείας πρὸς τοὺς φωτογράφους, ὑπὸ μόνου τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου.

17) Λόγω τῆς ἐξ ἀρχῆς ἀποφασισθείσης ἀναστολῆς λειτουργίας τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων, τῶν Σχολῶν Γονέων, τῶν Σχολῶν Βυζαντινῆς Μουσικῆς, Ἀγιογραφίας, τῶν Συνάξεων Νέων καί Μελέτης Ἁγίας Γραφῆς καί πασῶν τῶν συναφῶν δραστηριοτήτων, προτρέπονται αἱ κατά τόπους Ἱεραὶ Μητροπόλεις, ὅπως ἐνθαρρύνουν τὴν διὰ τοῦ διαδικτύου καί γενικῶς τῆς τεχνολογίας ποιμαντικὴν δραστηριοποίησιν τῶν Ἱερέων καί τῶν κατηχητῶν καί κατηχητριῶν, πρὸς ὄφελος κυρίως τῶν ὀρθοδόξων νέων μας.

18) Τὰ συσσίτια τῆς Ἱεραῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν καί τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων θὰ ἐξακολουθοῦν νὰ λειτουργοῦν ὑπὸ τὴν μορφήν τῆς διανομῆς τῶν πακέτων - γευμάτων καί οὐχὶ τῆς σιτίσεως ἐντὸς τῶν σχετικῶν δομῶν. Διὰ τὴν παρασκευὴν των κρίνεται ἀναγκαῖα ἡ πλήρης ἐφαρμογὴ τῶν κανόνων ὑγιεινῆς τῶν τροφίμων, ἀλλὰ καί ἡ τήρησις τῆς ἀποστάσεως τῶν παρασκευαστῶν τῶν τροφίμων καί τῶν ἀτόμων πού βοηθοῦν εἰς τὴν διανομὴν καί τὴν παράδοσιν τῶν πακέτων. Ἡ πιστὴ καί σχολαστικὴ τήρησις τῶν μέτρων ἀτομικῆς ὑγιεινῆς (ὑγιεινὴ χειρῶν, ὀρθὴ ἀναπνευστικὴ ὑγιεινὴ, ὀρθὴ χρῆσις σκευῶν κ.λπ.), ὡς καί τῶν γενικωτέρων προβλεπομένων κανόνων ὑγιεινῆς, εἶναι ἀπολύτως ἀπαραίτητος καί ἀυστηρῶς ἐπιβεβλημένη δι' ἀπάσας τὰς Μονάδας Φιλανθρωπικῆς Διακονίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

19) Δέν ἐπιτρέπεται, ἄχρι καιροῦ, ἡ παράθεσις ἐπιμνημοσύνων δεξιώσεων εἰς τὰ Πνευματικὰ Κέντρα ἢ εἰς τὰς Αἰθούσας τῶν Ἱερῶν Ναῶν, πρὸς ἀποφυγὴν συνωστισμοῦ, κατ' ἀναλογίαν πρὸς τὰ ἰσχύοντα περὶ μὴ λειτουργίας τῶν χώρων ἐστιάσεως καί συναθροίσεως κοινοῦ.

20) Τὰ ἀνωτέρω ἰσχύουν δι' ἅπαντας τοὺς Ἑνοριακοὺς, Προσκυνηματικοὺς, Κοιμητηριακοὺς, Ἰδρυματικοὺς κ.λπ. Ἱεροὺς Ναοὺς, τὰ Μητροπολιτικὰ καί Ἑνοριακὰ Παρεκκλήσια, οὐχὶ ὁμως καί διὰ τὰ Παρεκκλήσια, τὰ ὁποῖα εὐρίσκονται ἐντὸς ἰδιωτικῶν κτημάτων, κτιρίων καί ἐπιχειρήσεων (π.χ. συγκροτη-

μάτων κατοικιών, κέντρων έκδηλώσεων, ξενοδοχείων κ.λπ.), όπου δέν επιτρέπεται ή προσέλευσις πιστών διότι, ως Ίδιωτικοί Ναοί, εΐναι προωρισμένοι διά τήν έξυπηρέτησιν τών θρησκευτικών αναγκών τών ιδιοκτητῶν καί τών οικείων αὐτῶν.

21) Ἄπαντα τά ἀνωτέρω ἀφοροῦν καί εἰς τάς Ἱεράς Μονάς καί τά Ἡσυχαστήρια. Κατά τό ὡς ἄνω δέ χρονικόν διάστημα, ἀπαγορεύονται αἱ ὀργανωμένοι ὀμαδικαί προσκυνηματικά ἐπισκέψεις. Ὁ ἀριθμός ἐπισκεπτῶν πού μποροῦν νά δέχωνται ἡμερησίως (χωρίς διανυκτέρευσιν) δέν εἶναι δυνατόν νά ὑπερβαίνη τήν ἀναλογίαν ἕν ἄτομον ἀνά 10 τ.μ. τοῦ Καθολικοῦ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς ἢ ἐτέρου χώρου λατρείας Αὐτῆς ἢ τοῦ χώρου ἐγκαταβίωσης, μέ ἀνώτατον ὄριον τά πενήτηντα (50) ἄτομα.

Συμπληρωματικῶς ἀναφέρεται ὅτι κατά τήν προσεχῆ Κυριακήν, 17^{ην} Μαΐου 2020, θά τελεσθῆ Ἐπιμνημόσυνος Δέησις, ὁ τύπος τῆς ὁποίας ἀποστέλλεται συνημμένως, δι' ἅπαντας τούς ἐκ τῆς ἐνσηψάσης πανδημικῆς νόσου τοῦ νέου κορωνοϊοῦ κοιμηθέντας ἀδελφούς ἡμῶν.

Ἐπί πλέον ἐπισυνάπτεται καί ἡ ὑπ' ἀριθ. Δ1α/ΓΠ.οικ. 29519 Κ.Υ.Α. (Φ.Ε.Κ. Β' 1816/12.5.2020) μέ θέμα: «Επιβολή προσωρινῶν μέτρων στους θρησκευτικούς χώρους λατρείας για την προστασία της δημόσιας υγείας ἐναντι του κορωνοϊοῦ COVID-19, για το χρονικό διάστημα ἀπό 17.5.2020 ἕως καί 5.6.2020», πρὸς ὑμετέραν ἐνημέρωσιν.

Ἀναφορικῶς πρὸς τό ἀδικαιολογήτως ἀναφυόμενον κατά καιρόν ζήτημα περί τῶν ὑποτιθεμένων κινδύνων, οἵτινες, κατά τάς βλασφήμους ἀπόψεις τινῶν, φέρεται ὅτι ἐλλοχεύουν κατά τήν τέλεσιν τοῦ ζωογόνου Μυστηρίου τῆς Θείας Εὐχαριστίας, ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐκφράζει τήν πικρίαν, τήν βαθεΐαν λύπην καί τήν ἐκ διαμέτρου ἀντίθεσίν της πρὸς πάνθ' ὅσα ἀναγράφονται, ἀναμεταδίδονται καί παρουσιάζονται μέσῳ τοῦ διαδικτύου ἐν σχέσει πρὸς τόν διασυρμόν τῶν Ἱερῶν Μυστηρίων τῆς Ἁγίας Ὁρθοδόξου Χριστιανικῆς ἡμῶν Ἐκκλησίας, ὑπομιμνήσκουσα δι' ἔτι μίαν φοράν εἰς ἅπαντας, ὅσοι εἴτε ἐξ ἀγνοίας εἴτε ἐκ συνειδητῆς ἀπιστίας προσβάλλουσι βάνουσα τά ἱερά καί τά ὄσια, τά δόγματα καί τούς ἱερούς κανόνας τῆς πίστεως ἡμῶν, ὅτι ἡ Θεία Κοινωνία εἶναι «φάρμακον

ἀθανασίας, ἀντίδοτον τοῦ μή ἀποθανεῖν, ἀλλά ζῆν ἐν Ἰησοῦ Χριστῷ διὰ παντός».

Ἐν κατακλείδει, γνωρίζομεν ὑμῖν ὅτι ἡ Διαρκῆς Ἱερά Σύνοδος ἀπεφάσισεν ὅπως ἀποστείλῃ συντόμως καί ἐτέραν Ἐγκύκλιον Αὐτῆς ἀπευθυνομένην πρὸς τὸ Χριστεπώνυμον Πλήρωμα, ἵνα ἀναγνωσθῇ ἐπ' Ἐκκλησίαις, ἀντί ἄλλου Κηρύγματος.

Ἐπί δέ τούτοις, κατασπαζόμενοι τὴν ὑμετέραν Σεβασμότητα ἐν Κυρίῳ Ἀναστάντι, διατελοῦμεν μετ' ἀγάπης.

- † Ὁ Ἀθηνῶν **ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ**, Πρόεδρος
- † Ὁ Θεσσαλονίκης Ἄνθιμος
- † Ὁ Παραμυθίας, Φιλιατῶν καὶ Γηρομερίου Τίτος
- † Ὁ Μηθύμνης Χρυσόστομος
- † Ὁ Τριφυλίας καὶ Ὀλυμπίας Χρυσόστομος
- † Ὁ Μεσσηνίας Χρυσόστομος
- † Ὁ Λευκάδος καὶ Ἰθάκης Θεόφιλος
- † Ὁ Θηβῶν καὶ Λεβαδείας Γεώργιος
- † Ὁ Παροναξίας Καλλίνικος
- † Ὁ Φωκίδος Θεόκτιστος
- † Ὁ Νέας Κρήνης καὶ Καλαμαριᾶς Ἰουστίνος
- † Ὁ Φιλίππων, Νεαπόλεως καὶ Θάσου Στέφανος
- † Ὁ Σισανίου καὶ Σιατίστης Ἀθανάσιος
- Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς
- † Ὁ Ὠρεῶν Φιλόθεος

Ἀκριβές Ἀντίγραφον
 Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς
 Ὠρεῶν Φιλόθεος
 Ὁ Ὠρεῶν Φιλόθεος

Η ΕΠΙΜΝΗΜΟΣΥΝΟΣ ΔΕΗΣΙΣ
ΥΠΕΡ ΑΝΑΠΑΥΣΕΩΣ
ΠΑΝΤΩΝ ΤΩΝ ΕΚ ΤΗΣ ΛΟΙΜΙΚΗΣ ΝΟΣΟΥ
ΚΕΚΟΙΜΗΜΕΝΩΝ ΑΔΕΛΦΩΝ ΗΜΩΝ
Τελεσθησομένη μετὰ τὸ πέρασ
τῆς Θείας Λειτουργίας
τῆς Κυριακῆς 17 Μαΐου 2020

Μετά τό «Εἶη τό ὄνομα Κυρίου...» θά ψαλῆ ἡ ὡς κάτωθι Δέησις:

Ὁ Ἱερεὺς:

Ἦχος Δ΄

Μετὰ πνευμάτων δικαίων, τετελειωμένων,
τάς ψυχὰς τῶν δούλων σου, Σῶτερ ἀνάπαυ-
σον, φυλάττων αὐτάς, εἰς τὴν μακαρίαν ζωὴν,
τὴν παρὰ σοὶ φιλόανθρωπε.

Εἰς τὴν κατάπαυσίν σου Κύριε, ὅπου πάν-
τες οἱ ἅγιοί σου ἀναπαύονται, ἀνάπαυσον
τάς ψυχὰς τῶν δούλων σου, ὅτι μόνος ὑπάρ-
χεις ἀθάνατος.

Δόξα Πατρὶ καὶ Υἱῷ καὶ Ἁγίῳ Πνεύματι.

Σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, ὁ καταβάς εἰς Ἄδην, καὶ
τάς ὀδύνας λύσας τῶν πεπεδημένων, αὐτὸς
καὶ τάς ψυχὰς τῶν δούλων σου, Σῶτερ, ἀνά-
παυσον.

Καὶ νῦν καὶ αἰεί,
καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Ἡ μόνη ἀγνή καὶ ἄχραντος Παρθένος, ἡ
Θεὸν ἀφράστως κυήσασα, πρέσβευε ὑπὲρ τοῦ
σωθῆναι τὰς ψυχὰς τῶν δούλων σου.

Ὁ Ἱερεὺς:

Ἐλέησον ἡμᾶς ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός
σου· δεόμεθά σου, ἐπάκουσον καὶ ἐλέησον.

Ὁ Λαός:

Κύριε, ἐλέησον (τρὶς).

Ὁ Ἱερεὺς:

Ἔτι δεόμεθα ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν ψυ-
χῶν τῶν κεκοιμημένων δούλων τοῦ Θεοῦ, πάν-
των τῶν ὑπὸ τῆς ἐνσκηψάσης λοιμικῆς παν-
δημίας τελειωθέντων ἀδελφῶν ἡμῶν, καὶ ὑπὲρ
τοῦ συγχωρηθῆναι αὐτοῖς πᾶν πλημμέλημα
ἐκούσιόν τε καὶ ἀκούσιον.

Ὁ Λαός:

Κύριε, ἐλέησον (τρὶς).

Ὁ Ἱερεὺς:

Ὅπως Κύριος ὁ Θεὸς τάξῃ τὰς ψυχὰς αὐ-
τῶν ἔνθα οἱ δίκαιοι ἀναπαύονται· τὰ ἐλεῖ τοῦ
Θεοῦ, τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, καὶ ἄφεσιν
τῶν αὐτῶν ἁμαρτιῶν παρὰ Χριστῷ τῷ ἀθα-
νάτῳ βασιλεῖ καὶ Θεῷ ἡμῶν αἰτησώμεθα.

Ὁ Ἱερεὺς:
Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν.

Ὁ Λαός:
Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Ἱερεὺς:
Ὁ Θεὸς τῶν πνευμάτων καὶ πάσης σαρκός, ὁ τὸν θάνατον καταπατήσας, τὸν δὲ διάβολον καταργήσας, καὶ ζωὴν τῷ κόσμῳ σου δωρησάμενος, αὐτός, Κύριε, ἀνάπαυσον τὰς ψυχὰς τῶν κεκοιμημένων δούλων σου, πάντων τῶν ὑπὸ τῆς ἐνσκηψάσης λοιμικῆς πανδημίας τελειωθέντων ἀδελφῶν ἡμῶν, ἐν τόπῳ φωτεινῷ, ἐν τόπῳ χλοερῷ, ἐν τόπῳ ἀναψύξεως, ἐνθα ἀπέδρα ὀδύνη, λύπη καὶ στεναγμός. Πᾶν ἁμάρτημα τὸ παρ' αὐτῶν πραχθὲν ἐν λόγῳ ἢ ἔργῳ ἢ διανοίᾳ, ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος Θεός, συγχώρησον· ὅτι οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος, ὃς ζήσεται καὶ οὐχ ἁμαρτήσῃ· σὺ γὰρ μόνος ἐκτὸς ἁμαρτίας ὑπάρχεις· ἡ δικαιοσύνη σου δικαιοσύνη εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ ὁ νόμος σου ἀλήθεια.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν

Ὁ Λαός:
Κύριε, ἐλέησον.

Ὁ Ἱερεὺς:

Ὅτι σὺ εἶ ἡ ἀνάστασις, ἡ ζωὴ, καὶ ἡ ἀνά-
παυσις τῶν κεκοιμημένων δούλων σου, Χριστέ
ὁ Θεὸς ἡμῶν, καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν,
σὺν τῷ ἀνάρχῳ σου Πατρὶ, καὶ τῷ παναγίῳ
καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ
ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Ὁ Λαός:

Ἀμήν.

Ὁ Ἱερεὺς:

Αἰωνία σας ἡ μνήμη,
ἀξιομακάριστοι καὶ ἀείμνηστοι
ἀδελφοὶ ἡμῶν.

Ὁ Λαός:

Αἰωνία ἡ μνήμη·
αἰωνία ἡ μνήμη·
αἰωνία αὐτῶν ἡ μνήμη.

Ὁ Ἱερεὺς ποιεῖ τὴν Ἀπόλυσιν
τῆς Θείας Λειτουργίας.

Signature valid

Digitally signed by
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ
ΜΟΣΧΟΝΑΣ
Date: 2020.05.17 10:03:23
EES
Reason: I signed PDF
(embedded)
Location: Athens, Ethniko
Typografio

18595

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

12 Μαΐου 2020

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 1816

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. Δ1α/ΓΠ.οικ. 29519

Επιβολή προσωρινών μέτρων στους θρησκευτικούς χώρους λατρείας για την προστασία της δημόσιας υγείας έναντι του κορωνοϊού COVID-19, για το χρονικό διάστημα από 17.5.2020 έως και 5.6.2020.

**ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ
ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ - ΥΓΕΙΑΣ**

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις:

α. Του άρθρου πρώτου της από 25.2.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου «Κατεπείγοντα μέτρα αποφυγής και περιορισμού της διάδοσης κορωνοϊού» (Α' 42) και ιδίως της περ. στ' της παρ. 2 και της περ. δ' της παρ. 4 αυτού, όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 4682/2020 (Α' 76),

β. του π.δ. 18/2018 «Οργανισμός του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων» (Α' 31),

γ. του π.δ. 121/2017 «Οργανισμός του Υπουργείου Υγείας» (Α' 148),

δ. του π.δ. 81/2019 «Σύσταση, συγχώνευση, μετονομασία και κατάργηση Υπουργείων και καθορισμός των αρμοδιοτήτων τους - Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων» (Α' 119),

ε. του π.δ. 83/2019 «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (Α' 121).

2. Την υπ' αρ. Δ1α/ΓΠ.οικ.23093/6.4.2020 κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων και Υγείας «Επιβολή του μέτρου της προσωρινής απαγόρευσης της τέλεσης κάθε είδους λειτουργιών και ιεροπραξιών στους θρησκευτικούς χώρους λατρείας για το χρονικό διάστημα από 12.4.2020 έως και 20.4.2020» (Β' 1178), όπως η ισχύς αυτής παρατάθηκε αρχικώς με την υπ' αρ. Δ1α/ΓΠ.οικ.25763/16.4.2020 κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων και Υγείας «Παράταση ισχύος της αριθμ. Δ1α/ΓΠ.οικ.23093/6.4.2020 κοινής απόφασης των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων και Υγείας (Β' 1178) έως και τις 28.4.2020» (Β' 1471) και παρατάθηκε εκ νέου με την υπ' αρ. Δ1α/ΓΠ.οικ.27283/28.4.2020 κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων και Υγείας

«Παράταση ισχύος της αριθμ. Δ1α/ΓΠ.οικ.23093/6.4.2020 κοινής απόφασης των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων και Υγείας (Β' 1178) έως και τις 3.5.2020» (Β' 1628).

3. Την υπ' αρ. Δ1α/ΓΠ.οικ.27807/2.5.2020 κοινή απόφαση των Υπουργών Παιδείας και Θρησκευμάτων και Υγείας «Επιβολή του μέτρου της προσωρινής απαγόρευσης της τέλεσης λειτουργιών και ιεροπραξιών στους θρησκευτικούς χώρους λατρείας και μέτρα προστασίας της δημόσιας υγείας έναντι του κορωνοϊού COVID-19 στους χώρους αυτούς για το χρονικό διάστημα από 4.5.2020 έως και 16.5.2020» (Β' 1643).

4. Την από 11.5.2020 εισήγηση της Εθνικής Επιτροπής Προστασίας Δημόσιας Υγείας έναντι του κορωνοϊού COVID-19.

5. Την υπ' αρ. Β2α/οικ.29370/11.5.2020 βεβαίωση της Διεύθυνσης Προϋπολογισμού και Δημοσιονομικών Αναφορών του Υπουργείου Υγείας, σύμφωνα με την οποία η έκδοση της παρούσας απόφασης δεν προκαλεί δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Άρθρο μόνο

1. Επιτρέπεται η τέλεση λειτουργιών, λατρευτικών συνάξεων, ιεροπραξιών, μυστηρίων και κάθε είδους θρησκευτικής τελετής, καθώς και η προσέλευση προσώπων για ατομική ή κατ' ιδίαν προσευχή σε όλους ανεξαιρέτως τους χώρους θρησκευτικής λατρείας (κάθε είδους και κάθε νομικού, κανονικού και εν γένει θρησκευτικού καθεστώτος ναών και παρεκκλησίων, ευκτηρίων οίκων, τεμενών, συναγωγών κ.λπ.) κάθε δόγματος και θρησκείας, ανεξαρτήτως μεγέθους και χωρητικότητάς τους, στο σύνολο της Επικράτειας μόνο υπό τις ακόλουθες προϋποθέσεις, για προληπτικούς λόγους δημόσιας υγείας:

α) ο μέγιστος αριθμός ατόμων που επιτρέπεται να παρίσταται εντός του χώρου λατρείας προκύπτει από την τήρηση της αναλογίας ενός ατόμου ανά 10 τ.μ. επιφάνειας, με ελάχιστη απόσταση ενός και ημίσεος (1,5) μέτρου μεταξύ τους προς όλες τις κατευθύνσεις. Στον υπολογισμό του προηγούμενου εδαφίου περιλαμβάνεται αποκλειστικά και μόνο η επιφάνεια του κύριου/ωφέλιμου χώρου που εξυπηρετεί τις λατρευτικές ανάγκες και δεν συμπεριλαμβάνονται οι επιφάνειες τυχόν άλλων όμορων κυρίων χώρων του ακινήτου που εξυπηρετούν δραστηριότητες μη λατρευτικές (π.χ. χώροι σεμιναρίων και αναγνωστηρίων), τυχόν βοηθητικών χώρων

(π.χ. γραφείων, αποθηκών), χώρων υγιεινής, κοινοχρήστων κ.λπ. Ο κατά νόμο υπεύθυνος θρησκευτικός λειτουργός οφείλει να προχωρήσει στην εσωτερική διαμόρφωση του χώρου λατρείας ώστε να είναι αμέσως διακριτές οι θέσεις (ορθίων ή καθημένων) που μπορούν να καταλάβουν οι προσερχόμενοι και να διατηρείται ο μέγιστος αριθμός τους εντός του ορίου της προαναφερθείσας αναλογίας, καθώς και η απόσταση του ενός και ημίσεος (1,5) μέτρου μεταξύ τους προς όλες τις κατευθύνσεις,

β) σε περίπτωση που η επιφάνεια του χώρου λατρείας υπερβαίνει τα 500 τ.μ., ως μέγιστος αριθμός παρισταμένων ορίζεται ο αριθμός πενήντα (50),

γ) να τηρούνται όλα τα θεσπισθέντα προληπτικά μέτρα υγιεινής για την αποφυγή μετάδοσης του κορωνοϊού COVID-19, όπως αυτά ανακοινώνονται από τον ΕΟΔΥ και από την Εθνική Επιτροπή Προστασίας Δημόσιας Υγείας έναντι του κορωνοϊού COVID-19.

2. α) Οι κατά νόμο υπεύθυνοι θρησκευτικοί λειτουργοί οφείλουν να διασφαλίζουν ότι τηρείται ανά πάσα στιγμή ο μέγιστος επιτρεπόμενος συνολικός αριθμός ατόμων, η αναλογία ένα άτομο ανά 10 τ.μ., η απόσταση του ενός και ημίσεος (1,5) μέτρου μεταξύ τους, καθώς και τα μέτρα υγιεινής για την αποφυγή μετάδοσης του κορωνοϊού COVID-19, όπως ορίζονται από την Εθνική Επιτροπή Προστασίας Δημόσιας Υγείας έναντι του κορωνοϊού COVID-19.

β) Στις εισόδους των χώρων λατρείας υπάρχουν υποχρεωτικά δυο σταθμοί αντισηπτικών προς χρήση των προσερχόμενων. Η υγιεινή των χεριών με αντισηπτικό είναι υποχρεωτική κατά την είσοδο στο χώρο λατρείας.

γ) Στις εισόδους των χώρων λατρείας στους οποίους οι προσερχόμενοι δεν επιτρέπεται να εισέλθουν με τα υποδήματά τους, πρέπει να υπάρχει η δυνατότητα πλύσης των ποδιών, με τήρηση της απόστασης του ενός και ημίσεος (1,5) μέτρου ή χρήσης ποδοναρίων, τα οποία δεν θα επαναχρησιμοποιούνται. Τα υποδήματά τους πρέπει να τοποθετούνται από τους ίδιους εντός σακούλας, η οποία θα κλείνει ερμητικά. Συνιστάται κάθε σακούλα υποδημάτων να τοποθετείται ξεχωριστά και χωρίς επαφή μεταξύ τους. Σε περίπτωση που το λατρευτικό τυπικό περιλαμβάνει τη χρήση χαλιού, συνιστάται οι προσερχόμενοι να φέρουν και να χρησιμοποιούν εντός του χώρου λατρείας το δικό τους χαλί προσευχής.

δ) Απαγορεύεται η χρήση πνευστών οργάνων. Εάν κατά το οικείο λατρευτικό τυπικό προβλέπεται η ύπαρξη χορωδίας ή ομαδικής υμνωδίας/απαγγελίας θρησκευτικών ύμνων, από τους πιστούς συνιστάται η αποφυγή τους ή η τήρηση τουλάχιστον τριών (3) μέτρων απόστασης μεταξύ τους.

ε) Καθ' όλη τη διάρκεια παραμονής στον χώρο λατρείας συνιστάται η χρήση προστατευτικής υφασμάτινης μάσκας από τους προσερχόμενους. Για την εξυπηρέτησή τους πρέπει, σε εμφανές σημείο κάθε χώρου λατρείας, να έχει ληφθεί πρόνοια για τον αναγκαίο εξοπλισμό υγιεινής (χαρτομάντηλα ή χάρτινες πετσέτες κ.λπ.).

στ) Είναι απαραίτητος ο συχνός καθαρισμός και η τοπική απολύμανση των επιφανειών που αγγίζονται (π.χ. κουπαστές, χερούλια, διακόπτες) ή χρησιμοποιούνται

για την εκδήλωση του θρησκευτικού φρονήματος από πολλά πρόσωπα.

ζ) Στις εξόδους των χώρων λατρείας τοποθετούνται υποχρεωτικά κάδοι για την απόρριψη του χρησιμοποιηθέντος εξοπλισμού υγιεινής (μάσκες, γάντια, χαρτομάντηλα, ποδονάρια κ.λπ.).

η) Με ευθύνη του κατά νόμο υπεύθυνου θρησκευτικού λειτουργού εφαρμόζεται σύστημα ελεγχόμενης εισόδου προσώπων στο χώρο λατρείας, ώστε να αποφεύγεται ο συνωστισμός και να τηρείται η απόσταση του ενός και ημίσεος (1,5) μέτρου μεταξύ τους. Ο εφαρμόζων το σύστημα ελέγχου αναμονής στις εισόδους των χώρων λατρείας φέρει υποχρεωτικά όλα τα απαραίτητα μέσα προστασίας του (π.χ. μάσκα, γάντια).

θ) Ο φυσικός αερισμός των χώρων λατρείας είναι υποχρεωτικός καθ' όλη την διάρκεια λειτουργίας τους. Σε περίπτωση χρήσης τεχνητού κλιματισμού, πρέπει να εξασφαλίζεται ταυτόχρονα και φυσικός αερισμός με ανοικτές πόρτες και παράθυρα.

ι) Εφόσον κάποιος παρουσιάσει συμπτώματα ασθένειας, θα πρέπει να απομακρύνεται με ευθύνη του κατά νόμο υπεύθυνου θρησκευτικού λειτουργού από τον χώρο λατρείας, τηρώντας τις απαραίτητες προφυλάξεις. Εφόσον δεν είναι δυνατή η άμεση απομάκρυνσή του, πρέπει να απομονωθεί προσωρινά μέχρι την ασφαλή απομάκρυνσή του, αποφεύγοντας την επαφή με άλλα άτομα. Για τον σκοπό αυτό πρέπει να έχει προβλεφθεί ειδικός χώρος με εξαερισμό, μάσκες, χαρτομάντηλα, πλαστική σακούλα για απόρριψη αυτών και αντισηπτικό χεριών.

ια) Δεν επιτρέπεται η πραγματοποίηση γεύματος για τη λύση της νηστείας (Ιφτάρ) εντός των χώρων λατρείας ή σε βοηθητικούς χώρους αυτών. Με ευθύνη του υπεύθυνου κατά νόμο θρησκευτικού λειτουργού, επιτρέπεται η διανομή των γευμάτων σε ατομικό πακέτο, τηρουμένων των κανόνων προστασίας της δημόσιας υγείας έναντι του κορωνοϊού COVID-19 (και ιδίως της απόστασης του ενός και ημίσεος (1,5) μέτρου μεταξύ των ατόμων καθώς και της χρήσης προστατευτικής υφασμάτινης μάσκας και γαντιών από τον διανομέα), αποκλειστικά σε όσους συμμετείχαν στην θρησκευτική τελετή που προηγείται της λύσης της νηστείας.

3. Ο κατά νόμο υπεύθυνος θρησκευτικός λειτουργός οφείλει να ενημερώνει με κάθε πρόσφορο τρόπο (ανάρτηση σε ιστοσελίδα, ανακοίνωση κ.λπ.) και σε κάθε περίπτωση να αναρτά σε εμφανές σημείο της εισόδου του χώρου λατρείας: α) τις ώρες κατά τις οποίες τελούνται λειτουργίες, λατρευτικές συνάξεις, ιεροπραξίες και κάθε είδους θρησκευτικές τελετές, β) τις ώρες κατά τις οποίες είναι ανοικτός ο χώρος λατρείας για την πραγματοποίηση ατομικής ή κατ' ιδίαν προσευχής και γ) τον συνολικό αριθμό ατόμων που μπορούν να παρευρίσκονται ταυτόχρονα στον χώρο λατρείας σύμφωνα με την αναλογία ένα (1) άτομο ανά 10 τ.μ., με απόσταση μεταξύ τους ενός και ημίσεος (1,5) μέτρου και με την επιφύλαξη ότι, σε περίπτωση που η επιφάνεια του χώρου λατρείας υπερβαίνει τα 500 τ.μ., ως μέγιστος αριθμός παρισταμένων ορίζεται ο αριθμός πενήντα (50).

4. Οι ως άνω υποχρεώσεις καταλαμβάνουν και τους χώρους λατρείας που βρίσκονται εντός δημοσίων, δημο-

τικών, φιλανθρωπικών, κοινωφελών ή άλλων υπηρεσιών, καταστημάτων και εγκαταστάσεων (π.χ. νοσοκομείων και ψυχιατρείων, γηροκομείων, οικοτροφείων, κοιμητηρίων, κατασκηνώσεων), ιδιωτικών κτημάτων, κτιρίων και επιχειρήσεων (π.χ. συγκροτημάτων κατοικιών, κέντρων εκδηλώσεων, ξενοδοχείων). Υπεύθυνοι τήρησης των όρων, προϋποθέσεων και μέτρων της παρούσας στους προαναφερθέντες χώρους, είναι οι ιδιοκτήτες τους και οι νόμιμοι εκπρόσωποί τους.

5. Οι ως άνω υποχρεώσεις καταλαμβάνουν και τις Ιερές Μονές, τα Μοναστήρια, τα Ησυχαστήρια και τους λοιπούς χώρους εγκαταβίωσης εντός της Επικράτειας. Κατά το ως άνω χρονικό διάστημα απαγορεύονται οι οργανωμένες ομαδικές προσκυνηματικές επισκέψεις. Ο αριθμός επισκεπτών που μπορούν να δέχονται ημερησίως (χωρίς διανυκτέρευση) δεν μπορεί να υπερβαίνει την αναλογία ένα άτομο ανά 10 τ.μ. του Καθολικού της Ιεράς Μονής ή του κεντρικού χώρου λατρείας του Μοναστηριού ή του χώρου εγκαταβίωσης, με ανώτατο όριο τα πενήντα (50) άτομα. Οι απαγορεύσεις επισκέψεων και όλα τα αναγκαία προληπτικά μέτρα που αφορούν στις Ιερές Μονές της Αθωνικής Πολιτείας, αποφασίζονται από τον Διοικητή του Αγίου Όρους, κατόπιν προηγούμενης ενημέρωσης της Ιεράς Κοινότητας. Με την ως άνω απόφαση του Διοικητή ορίζεται, εφεξής, ο αριθμός των εισερχομένων ημερησίως επισκεπτών, εντός των ορίων που αναφέρονται ανωτέρω. Οι Ιερές Μονές, εφόσον επιθυμούν, μπορεί να μην δέχονται επισκέπτες. Ο Διοικητής εποπτεύει την ορθή τήρηση όλων των μέτρων προστασίας, είτε αυτά λαμβάνονται από τον ίδιο τοπικά είτε λαμβάνονται σε επίπεδο Επικράτειας.

6. Όσον αφορά στις κηδείες και τις σχετικές με αυτές θρησκευτικές λειτουργίες και λοιπές ιεροπραξίες και ταφικές εκδηλώσεις, στις οποίες, σύμφωνα με τα οικεία

θρησκευτικά ήθη και πρακτικές, εΐθισται η συμμετοχή και η προσέλευση συγγενών, φιλικών προσώπων και κοινού, επιτρέπεται η συμμετοχή μόνο του θρησκευτικού λειτουργού, του στενού συγγενικού περιβάλλοντος του αποβιώσαντος και των προσώπων που επιμελούνται της ταφής, τηρουμένων αυστηρώς των λοιπών προληπτικών μέτρων προστασίας και οδηγιών των υγειονομικών αρχών. Για τις θρησκευτικές λειτουργίες που πραγματοποιούνται εντός χώρων λατρείας που βρίσκονται εκτός κοιμητηρίων, ισχύουν οι διατάξεις των παρ. 1 και 2. Οι αρχές που είναι υπεύθυνες για τη λειτουργία και διαχείριση των κοιμητηρίων, επιβλέπουν την ορθή εφαρμογή του παρόντος και οφείλουν να αποτρέπουν την προσέλευση προσώπων, στα οποία δεν επιτρέπεται η συμμετοχή στην τελετή, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο.

7. Σε περίπτωση τέλεσης λειτουργίας, λατρευτικής σύναξης, ιεροπραξίας, μυστηρίου και κάθε είδους θρησκευτικής τελετής σε υπαίθριους χώρους, ισχύουν τα θεσπισθέντα προληπτικά μέτρα υγιεινής για την αποφυγή μετάδοσης του κορωνοϊού COVID-19 και οι σχετικοί κανόνες περί δημοσίων, υπαίθριων συναθροίσεων.

8. Επιτρέπεται η συνέχιση των διοικητικών λειτουργιών των χώρων θρησκευτικής λατρείας.

9. Η παρούσα ισχύει για το χρονικό διάστημα από 17.5.2020 έως και 5.6.2020.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 12 Μαΐου 2020

Οι Υπουργοί

Παιδείας
και Θρησκευμάτων
ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ

Υγείας
ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

**Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ**

Δ/νσις : Ιωάννου Γενναδίου 14 – 115 21, Αθήναι
Τηλ. 210-72.72.204, Fax 210-72.72.210, e-mail: contact@ecclesia.gr

**ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΩΝ ΙΕΡΩΝ ΝΑΩΝ
ΚΑΤΑ ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ 17 ΜΑΪΟΥ – 5 ΙΟΥΝΙΟΥ 2020
ΛΟΓΩ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ ΤΟΥ ΚΟΡΩΝΟΪΟΥ COVID-19**

Από την Κυριακή 17 Μαΐου 2020 επιτρέπεται και πάλι η παρουσία πιστών στα Ιερά Μυστήρια και τις Ιερές Ακολουθίες των Ιερών Ναών της Εκκλησίας της Ελλάδος, σύμφωνα με τις παρακάτω προϋποθέσεις, οι οποίες θα ισχύσουν έως τις 5 Ιουνίου 2020 και η τήρηση των οποίων κρίθηκε απολύτως απαραίτητη κατά την συνεδρίαση της Διαρκούς Ιεράς Συνόδου της Τρίτης 12^{ης} Μαΐου 2020, για την αποφυγή του συνωστισμού των πιστών και την εξάπλωση της πανδημίας του κορωνοϊού Covid-19:

1) Κατά την είσοδο στον Ιερό Ναό εφαρμόζεται σύστημα ελεγχόμενης αναμονής των πιστών για την αποφυγή συνωστισμού και είναι απαραίτητη η τήρηση της αποστάσεως του ενός και ημίσεος (1,5) μέτρου μεταξύ όσων αναμένουν και με ελάχιστη απόσταση ενός και ημίσεος (1,5) μέτρου μεταξύ τους, με την επιφύλαξη ότι σε περίπτωση κατά την οποία η επιφάνεια τού Ιερού Ναού (στον οποίο δεν συμπεριλαμβάνονται οι βοηθητικοί χώροι) υπερβαίνει τα πεντακόσια (500) τ.μ., ως μέγιστος αριθμός παρευρισκομένων ορίζεται από τον Νόμο ο αριθμός των πενήντα (50) προσώπων.

2) Προς τον σκοπό της εξυπηρητήσεως των πιστών πρέπει να αναρτηθούν στους ειδικούς Πίνακες Ανακοινώσεων των Ιερών Ναών ή και στις υφιστάμενες ιστοσελίδες τους στο διαδίκτυο: α) το ωράριο τελέσεως των Ιερών Ακολουθιών, β) το ωράριο κατά το οποίο ο Ιερός Ναός παραμένει ανοικτός για την προσέλευση των πιστών και γ) ο συνολικός αριθμός των πιστών, οι οποίοι μπορούν να παρευρίσκονται ταυτόχρονα εντός τού Ιερού Ναού, σύμφωνα με όσα ορίζονται παραπάνω. Οι κωδονοκρουσίες γίνονται κατά τον συνήθη τρόπο.

3) Το εξουσιοδοτημένο πρόσωπο που εφαρμόζει τον έλεγχο αναμονής στις εισόδους των Ιερών Ναών συνιστάται να φέρει τα υπό τού νόμου προβλεπόμενα μέτρα προστασίας (μάσκα, γάντια κ.λπ.). Όπου υπάρχει δυνατότητα, προτείνεται η χρήση διαφορετικών θυρών τού Ιερού Ναού για την είσοδο και έξοδο των πιστών. Στις εξόδους των

Ιερών Ναών πρέπει να τοποθετηθούν υποχρεωτικά ειδικοί κάδοι για την απόρριψη χρησιμοποιηθέντος εξοπλισμού υγιεινής.

4) Τυχόν περισσότεροι από όσους πιστούς επιτρέπεται να εισέλθουν εντός των Ιερών Ναών, να παραμένουν στον προαύλιο χώρο αυτών προσευχόμενοι και τηρώντας την απόσταση του 1,5 μέτρου μεταξύ τους, αφού θα έχουν ανοιχθεί τα εξωτερικά μεγάφωνα κατά τις ώρες και στο επίπεδο εκπομπής ήχου που επιτρέπονται από την κείμενη νομοθεσία.

5) Σε όσους Ιερούς Ναούς υπάρχουν περισσότεροι του ενός Εφημέριοι, συνιστάται η τέλεση περισσότερων Θείων Λειτουργιών κατά την αυτή ημέρα, σύμφωνα με την εκκλησιαστική συνήθεια και πρακτική, τόσο κατά την Κυριακή, όσο και κατά τις μεγάλες Εορτές. Σε αυτή την περίπτωση, δύνανται οι κατά τόπους Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες να επιτρέψουν, κατά την ποιμαντική Αυτών κρίση, την τέλεση της Ακολουθίας του Όρθρου αφ' εσπέρας, μετά την Ακολουθία του Εσπερινού. Η τέλεση Αγρυπνιών γίνεται κατά τα καθιερωμένα.

6) Η Ιερά Σύνοδος προτρέπει τους Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτες να συστήσουν την συχνή τέλεση Θείων Λειτουργιών κατά την διάρκεια των εργασίμων ημερών της εβδομάδος, σε ώρες που θα διευκολύνουν και τους εργαζομένους, για την συμμετοχή των πιστών σε μικρές από πλευράς προσελεύσεως λειτουργικές Συνάξεις.

7) Όσοι πιστοί ανήκουν στις υγειονομικά ευπαθείς ομάδες (ηλικιωμένοι, ασθενείς που πάσχουν από αναπνευστικά προβλήματα ή σακχαρώδη διαβήτη ή καρδιαγγειακά νοσήματα, ανοσοκατεσταλμένοι), πρέπει να αποφύγουν την έξοδο από το σπίτι, χάριν της προστασίας της υγείας τους. Εάν επιθυμούν την κατ' οίκον εξυπηρέτηση των εκκλησιαστικών αναγκών τους, δύνανται οι Ιερείς λαμβάνοντας τα απαραίτητα μέτρα προφυλάξεως, να επιτελούν το αδιάπτωτο ποιμαντικό τους καθήκον.

8) Στις εισόδους των Ιερών Ναών πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα, ώστε να υφίστανται σταθμοί αντισηπτικών/ απολυμαντικών, προκειμένου όσοι πιστοί εισέρχονται σ' αυτούς να τηρούν απαραίτητα την υποχρεωτική για όλους διαδικασία απολυμάνσεως των χεριών.

9) Να παραμείνει η διευθέτηση του χώρου κάθε Ιερού Ναού προς τον σκοπό της παρουσίας πιστών, σύμφωνα με την παραπάνω αναλογία ενός προσώπου ανά δέκα (10) τ.μ. επιφανείας και με ελάχιστη απόσταση ενός και ημίσεως (1,5) μέτρου μεταξύ τους. Όπου υπάρχει τέτοια δυνατότητα, κρίνεται απαραίτητη η παραμονή εντός των Ιερών Ναών μόνο όσων καθισμάτων προβλέπονται,

τοποθετημένων στις ανάλογες μεταξύ τους αποστάσεις και η απόσυρση των υπολοίπων εκτός των Ιερών Ναών.

10) Ο φυσικός εξαερισμός των Ιερών Ναών, ενόσω παραμένουν ανοικτοί, είναι υποχρεωτικός. Σε περίπτωση χρήσης τεχνητού κλιματισμού πρέπει να ληφθεί άμεση μέριμνα για τον καθαρισμό των φίλτρων αυτού, ενώ και κατά την διάρκεια της τυχόν λειτουργίας του, θα πρέπει να εξασφαλίζεται και ο ταυτόχρονος φυσικός εξαερισμός τού ιερού χώρου με ανοικτές τις θύρες και τα παράθυρα αυτού.

11) Είναι απαραίτητη και απολύτως αναγκαία η συχνή και σχολαστική καθαριότητα και τακτική απολύμανση των σημείων και των επιφανειών του Ιερού Ναού στα οποία παρατηρείται συχνή πρόσβαση των πιστών. Η καθαριότητα πρέπει να γίνεται κυρίως με την χρήση αντισηπτικού διαλύματος, ενώ σε εμφανές σημείο τού Ιερού Ναού πρέπει να τοποθετηθεί ο προβλεπόμενος αναγκαίος εξοπλισμός υγιεινής (χαρτομάντηλα, χάρτινες πετσέτες, πλαστική σακούλα κ.λπ.)

12) Κατά την διάρκεια της παραμονής τους στον Ιερό Ναό, οι πιστοί, με προσωπική τους ευθύνη και μέριμνα, συνιστάται να φέρουν προστατευτική μάσκα, την οποία ασφαλώς και θα αφαιρούν προσερχόμενοι στην Θεία Μετάληψη. Εάν κάποιος πιστός, κατά την διάρκεια της παραμονής του στον Ιερό Ναό, παρουσιάσει συμπτώματα ασθένειας, πρέπει να ληφθεί μέριμνα για την άμεση και ασφαλή απομάκρυνσή του ή, εφόσον αυτό δεν είναι δυνατό, για την ασφαλή μετακίνησή του σε ειδικό χώρο προς αποφυγή επαφής με άλλα πρόσωπα. Προς τον σκοπό αυτό πρέπει να ληφθεί η ανάλογη μέριμνα και να προβλεφθεί η ύπαρξη ειδικού χώρου (π.χ. γραφείο, χώρος στο πνευματικό κέντρο κ.λπ.) με επαρκή εξαερισμό, στον οποίο θα υπάρχουν μάσκες, χαρτομάντηλα, πλαστική σακούλα, για την απόρριψη αυτών, και αντισηπτικό χεριών.

13) Κατά την προσέλευση στην Θεία Μετάληψη πρέπει να τηρούνται με ακρίβεια οι αποστάσεις μεταξύ των πιστών. Επίσης, κατά την διανομή του αντιδώρου, του άρτου, των κολύβων κ.λπ. ευλογιών, πέραν της τηρήσεως των αναλόγων αποστάσεων, πρέπει να τηρούνται και οι σχετικές υγειονομικές προφυλάξεις.

14) Επαναβεβαιώνονται οι από 16^{ης} Μαρτίου και 1^{ης} Απριλίου 2020 Αποφάσεις Αυτής, ως προς την λιτή τέλεση των Ιερών Ακολουθιών, σύμφωνα με το ήθος και την παράδοση της Ορθοδόξου Καθολικής Εκκλησίας. Το αυτό ισχύει και για μεγάλες πανηγύρεις της περιόδου αυτής, οι οποίες θα πρέπει να διακρίνονται για την μετά σεμνότητος επιτέλεσή τους υπό μόνου του οικείου Αρχιερέως. Οι

Λιτανείες και οι μεταφορές Ι. Εικόνων και Ι. Λειψάνων προς προσκύνηση αναστέλλονται προσωρινώς και μέχρι 5^{ης} Ιουνίου.

15) Όσον αφορά στην τέλεση Ιερών Μυστηρίων Γάμου και Βαπτίσεως και Εξοδίων Ακολουθιών, ισχύουν όσα παραπάνω προβλέπονται σχετικά με την προσέλευση πιστών, ενώ τα Ιερά Μυστήρια θα τελούνται εντός του Ιερού Ναού, σύμφωνα με προγενέστερη Συνοδική απόφαση και είναι απαραίτητη η επιλογή της λιτότητας και απλότητας, όσον αφορά στους στολισμούς των Ιερών Ναών.

16) Εξακολουθεί να επιτρέπεται η μέσω των ραδιοφωνικών σταθμών αναμετάδοση των Ιερών Ακολουθιών «κατ' οικονομίαν» για τους έχοντες ανάγκη. Ως προς τις τηλεοπτικές αναμεταδόσεις, αυτές επιτρέπονται μόνο μέσω των Εθνικών και Περιφερειακών Τηλεοπτικών Δικτύων και των Σταθμών αμιγούς Εκκλησιαστικού Προγράμματος, αλλά υπό τον αυστηρό όρο της χρήσεως μόνο έως δύο τηλεοπτικών καμερών (εξαιρείται ο Μητροπολιτικός Ιερός Ναός Αθηνών, λόγω της αναμεταδόσεως από την Δημόσια Τηλεόραση). Δεν επιτρέπεται η χρήση τηλεοπτικών καμερών ή και φωτογραφικών στιγμιότυπων εντός του Ιερού Βήματος. Ευνόητο είναι ότι για την αναμετάδοση ή και φωτογράφιση στους Ιερούς Ναούς και στις Ιερές Μονές, εκ μέρους επαγγελματιών ή ιδιωτών, θα πρέπει να έχει εξασφαλιστεί η εκ των προτέρων άδεια της οικείας Ιεράς Μητροπόλεως με ευθύνη των κατά τόπους Εκκλησιαστικών Συμβουλίων και Ηγουμενοσυμβουλίων και να τηρούνται επακριβώς όλες οι περί προσωπικών δεδομένων προβλέψεις του Νόμου, κυρίως ως προς την προβολή των προσώπων των πιστών και ιδίως των μικρών παιδιών, η οποία δεν επιτρέπεται χωρίς την κατά νόμον συναίνεση.

17) Λόγω της εξ αρχής αποφασισθείσης αναστολής λειτουργίας των Κατηχητικών Σχολείων, των Σχολών Γονέων, των Σχολών Βυζαντινής Μουσικής, Αγιογραφίας, των Συνάξεων Νέων και Μελέτης Αγίας Γραφής και των άλλων συναφών δραστηριοτήτων, προτρέπονται οι κατά τόπους Ιερές Μητροπόλεις, να ενθαρρύνουν την διά του διαδικτύου και γενικώς της τεχνολογίας ποιμαντική δραστηριοποίηση των Ιερέων και των κατηχητών και κατηχητριών, ιδίως προς τους ορθοδόξους νέους μας.

18) Τα συσσίτια της Ιεράς Αρχιεπισκοπής Αθηνών και των Ιερών Μητροπόλεων θα εξακολουθούν να λειτουργούν υπό την μορφή της διανομής των πακέτων-γευμάτων και όχι της σίτισης εντός των σχετικών δομών. Για την παρασκευή τους είναι απολύτως απαραίτητο να εφαρμόζονται οι κανόνες υγιεινής των τροφίμων αλλά και η τήρηση

της απόστασης των παρασκευαστών των τροφίμων και των ατόμων, που βοηθούν στη διανομή και παράδοση των πακέτων. Τονίζεται η σχολαστική τήρηση των μέτρων ατομικής υγιεινής από όλους σε όλες τις δραστηριότητες (υγιεινή χεριών, ορθή αναπνευστική υγιεινή, υγιεινή χρήση σκευών κλπ). Η πιστή τήρηση των κανόνων υγιεινής είναι απολύτως απαραίτητη και επιβεβλημένη και σε όλες τις Μονάδες Φιλανθρωπικής Διακονίας της Εκκλησίας της Ελλάδος.

19) Δεν επιτρέπεται, άχρι καιρού, η παράθεση επιμνημοσύνων δεξιώσεων στα Πνευματικά Κέντρα ή στις Αίθουσες των Ιερών Ναών, προς αποφυγή συνωστισμού, σύμφωνα με όσα ισχύουν και περί μη λειτουργίας καφεενείων, εστιατορίων και λοιπών χώρων εστίασεως και συναθροίσεως κοινού.

20) Τα παραπάνω ισχύουν για όλους τους Ενοριακούς, Προσκυνηματικούς, Κοιμητηριακούς, Ίδρυματικούς κ.λπ. Ιερούς Ναούς, τα Μητροπολιτικά και Ενοριακά Παρεκκλήσια, όχι όμως για τα Παρεκκλήσια, τα οποία ευρίσκονται εντός ιδιωτικών κτημάτων, κτιρίων και επιχειρήσεων (π.χ. συγκροτημάτων κατοικιών, κέντρων εκδηλώσεων, ξενοδοχείων κ.λπ), στα οποία δεν επιτρέπεται η προσέλευση πιστών διότι, ως Ιδιωτικοί Ναοί, είναι προορισμένοι για την εξυπηρέτηση των θρησκευτικών αναγκών των ιδιοκτητών και των οικείων αυτών.

21) Όλα τα παραπάνω αφορούν και στις Ιερές Μονές και στα Ησυχαστήρια. Κατά το ως άνω χρονικό διάστημα απαγορεύονται οι οργανωμένες ομαδικές προσκυνηματικές επισκέψεις. Ο αριθμός επισκεπτών που μπορούν να δέχονται ημερησίως (χωρίς διανυκτέρευση) δεν μπορεί να υπερβαίνει την αναλογία ένα άτομο ανά 10 τ.μ. του Καθολικού της Ιεράς Μονής ή του κεντρικού χώρου λατρείας του Μοναστηριού ή του χώρου εγκαταβίωσης, με ανώτατο όριο τα πενήντα (50) άτομα.

Όλες οι παραπάνω αποφάσεις ελήφθησαν από την Διαρκή Ιερά Σύνοδο με συναίσθηση της ποιμαντικής Της ευθύνης έναντι του λαού του Θεού και με σεβασμό προς τις αποφάσεις των αρμοδίων οργάνων της Πολιτείας και των επιστημόνων, ενώ οι κατά τόπους Ιερές Μητροπόλεις και κυρίως τα Εκκλησιαστικά Συμβούλια των Ιερών Ναών και τα Ηγουμενοσυμβούλια των Ιερών Μονών, ως αρμόδια όργανα διοικήσεως αυτών, έχουν την ευθύνη για την τήρησή τους.

ΕΚ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ